

Read the full book on: [10.1787/9789264204256-en](https://doi.org/10.1787/9789264204256-en)

OECD oskuste prognoos 2013. Täiskasvanute oskuste uuringu esimesed tulemused

20. sajandi viimastel aastakümnetel alanud tehnoloogiline revolutsioon on avaldanud mõju peaaegu kõikidele elu aspektidele 21. sajandil: alates sellest, kuidas me „räägime” oma sõprade ja lähedastega, kuni selleni, kuidas me asju ostame ning kuidas ja kus töötame. Kiiremad ja tõhusamad transpordi- ja sideteenused on lihtsustanud inimeste, kaupade, teenuste ja kapitali liikumist üle maailma ning pannud aluse majanduste globaliseerumisele. Need sotsiaalsed ja majanduslikud muutused on omalt poolt muutnud ka vajadust oskuste järgi. Üha suurem osa tootmistegevusest ja teatud väheseid oskusi nõudvad ametid on muutumas automaatseks, vajadus tavapäraste tunnetuslike ja käsitööoskuste järgi on kahanemas, samas aga kasvab nõudlus infotöötlemisoskuste ja muude kõrgetasemeliste tunnetuslike ja isikutevaheliste oskuste järgi. Lisaks ametialaste oskuste omandamisele peavad 21. sajandi töötajad omama ka teatud infotöötlemisoskusi ja veel mitmeid erinevaid „üldisi” oskusi, kaasa arvatud isikutevahelise suhtlemise oskus, enesejuhtimine ja õppimisvõime, et saada hakkama kiiresti muutuvaval tööturul valitseva ebakindlusega olukorras.

Täiskasvanute oskuste uuringu (PIAAC) eesmärk oli anda ülevaade mõnede selliste tähtsamate oskuste saadavusest ühiskonnas ja sellest, kuidas neid tööl ja kodus kasutatakse. Uuringus mõõdeti otseselt pädevust mitme infotöötlemisoskuse alal – nimelt kirjaoskus, arvutamisoskus ja võime lahendada probleeme tehnoloogiarohketes keskkondades. Uuringu peamised järeldused on järgmised.

Mida suudavad täiskasvanud teha kirjaoskusega, arvutamisoskusega ja võimega lahendada probleeme tehnoloogiarohketes keskkondades

- Enamikus riikides on olulisel määral täiskasvanuid, kelle pädevus kirjaoskuse ja arvutamisoskuse alal jäi madalamale tasemele. Uuringus osalenud riikide lõikes oli 4,9% kuni 27,7% täiskasvanutest pädevad vaid kõige madalamatel kirjaoskuse tasemetel ja 8,1% kuni 31,7% olid pädevad vaid kõige madalamatel arvutamisoskuse tasemetel.
- Paljudes riikides on suur osakaal elanikkonnast, kellel puuduvad kogemused või põhioskused, et kasutada info- ja sidetehnikat paljudes igapäevastes toimingutes. 16–65-aastaste seas on see osakaal kõige väiksem Madalmaades, Norras ja Rootsis, kus see on 7%, ulatudes samas 23%-ni või üle selle Itaalias, Koreas, Poolas, Slovakkias ja Hispaanias. Isegi arvutioskustega täiskasvanute seas jäid tehnoloogiarohketes keskkondades probleemide lahendamise tulemused enamasti madalaimale tasemele.
- Ainult 2,9% kuni 8,8% täiskasvanutest näitas üles kõige kõrgemat pädevustaset tehnoloogiarohketes keskkondades probleemide lahendamise alal.

Kuidas on teatud sotsiaal-demograafilised näitajad seotud oskustega

- Pärast muude näitajate arvessevõtmist on kolmanda taseme kvalifikatsiooniga täiskasvanutel keskmiselt 36-punktiline eelis – võrdeline viieaastase ametliku haridusega – võrreldes täiskasvanutega, kes on omandanud kutsekeskharidusest madalama haridustaseme.

- Kombinatsioon kehvast lähteharidusest ja puuduvatest võimalustest pädevuste edasiarendamiseks võib kujuneda välja nõiaringsiks, milles puudulike pädevuste tõttu on vähem võimalusi oma pädevuste edasiarendamiseks ja vastupidi.
- Isegi muid tegureid arvesse võttes on võõrkeeletaustaga sisserännanutel oluliselt väiksem pädevus kirjaoskuse, arvutamisoskuse ja tehnoloogiarohketes keskkondades probleemide lahendamise alal kui kohalikel täiskasvanud elanikel, kelle emakeel või lapsena omandatud võõrkeel oli sama, mis hindamisel kasutatud keel.
- Kuigi eakamatel täiskasvanutel on üldiselt madalam pädevus kui nende noorematel ametikaaslastel, on see põlvkondadevaheline lõhe riigiti väga erinev, mis annab alust oletada, et poliitilised ja muud olud võivad nõrgendada selliste tegurite mõju, mis määravad üldiselt negatiivse suhte tähtsamate infotöötlemisoskuste ja ea vahel.
- Mehed said naistest paremad tulemused arvutamisoskuse ja tehnoloogiarohketes keskkondades probleemide lahendamise alal, aga see vahe pole suur ja väheneb muude tegurite arvessevõtmisel veelgi enam. Nooremate täiskasvanute seas on sooline erinevus pädevuste osas kaduvväike.

Kuidas kasutatakse oskusi töökohas

- Oskuste kasutamine töökohas mõjutab mitut nähtust tööturul, sealhulgas töövõljalikust ning meeste ja naiste palgavahet.
- Pole ebarahulik, et pädevamad töötajad kasutavad töökohas oma oskusi vähemintensiivselt kui vähem pädevad töötajad, mis viitab sellele, et pädevuste ja töökohas oskuste kasutamise vahelised lahknevused on laialt levinud.
- Inimese amet on tugevamalt seotud sellega, kuidas ta kasutab oskusi töökohas, mitte aga tema omandatud haridusega või töölepingu tüübiga.
- Umbes 21% töötajatest on oma töökoha jaoks üle kvalifitseeritud ja 13% on alakvalifitseeritud, mis avaldab olulist mõju palgale ja töövõljalikusele.

Kuidas oskusi arendatakse ja säilitatakse ning kaotatakse

- Pädevus kirjaoskuse, arvutamisoskuse ja tehnoloogiarohketes keskkondades probleemide lahendamise alal on tihedalt seotud eaga ning jõuab haripunkti 30 eluaasta paiku, hakates siis püsivalt langema, mistõttu kõige vanemate vanuserühmade puhul on pädevused nooremate vanuserühmadega võrreldes madalamad. Pädevuste vähenemine aja jooksul on seotud inimestele elu jooksul oma pädevuste arendamiseks ja säilitamiseks antud võimaluste hulga ja kvaliteedi erinevusega (ennekõike, kuid mitte ainult, ametliku hariduse ja koolituste läbi) ning samuti bioloogilise vananemise mõjuga.
- Riikide tasemel on selgesti eristatav seos täiskasvanutele suunatud organiseeritud õppetegevuses osalemise ja olulisemate infotöötlemisoskuste alase keskmise pädevuse vahel.
- Isegi omandatud haridust arvesse võttes on täiskasvanutel, kes osalevad rohkem kirjaoskuse ja arvutamisoskusega seotud tegevuses ning kasutavad rohkem info- ja sidetehnikat – nii töö- kui ka eraelus –, suurem pädevus kirjaoskuse, arvutamisoskuse ja tehnoloogiarohketes keskkondades probleemide lahendamise alal. Asjaomases tegevuses osalemine väljaspool tööd on hinnatud oskuste alase pädevusega palju tugevamini seotud kui osalemine sarnases tegevuses töökohas.

Seos pädevuse ning majandusliku ja sotsiaalse heaolu vahel

- Pädevus kirjaoskuse, arvutamisoskuse ja tehnoloogiarohketes keskkondades probleemide lahendamise alal on positiivselt ja sõltumatult seotud tõenäosusega osaleda tööturul ja leida tööd ning samuti kõrgema palgatasemega.
- Kõikides riikides kaebavad kirjaoskuse alal madalamad tulemused saanud inimesed suurema tõenäosusega kehvema tervise üle kui kõrgema pädevusega inimesed, samuti arvavad nad, et neil on vähe mõju poliitilisele protsessile ja nad ei osale eriti assotsiatiivses või vabatahtlikus tegevuses. Enamikus riikides on madalama pädevusega inimestel ka tõenäolisemalt palju vähem usaldust teiste inimeste vastu.

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgsest inglisis- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Need väljaanded on saadaval OECD internetipoest aadressil www.oecd.org/bookshop

Täiendavate andmete saamiseks pöörduge OECD Õiguste ja tõlgete üksuse poole avalike suhete direktoraadis aadressil

rights@oecd.org või faksinumbril: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

õiguste ja tõlgete üksus: www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *OECD Skills Outlook 2013. First Results from the Survey of Adult Skills*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264204256-en